СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 136. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 13 червня 1930. VOL. XXXVIII. No. 136. Jersey City, N. J., Friday, June 13, 1930. THREE CENTS.

ЗГОРІЛО 47 ОСІБ НАСЛІДКОМ КОРАБЕЛЬНОЇ КОЛІЗІЇ

БОСТОН. — Корабель „Фейрфекс", їдучи з Бостону до Норфолк, ударив серед мраки в баржу, яка везла велику скількість ґазоліни. Наслідком зударення наступила експльозія ґазоліни. Баржа затонула за яких 10 мінут, а з нею 19 моряків, які її обслугували. Вибухаюча ґазоліна розлилася по морю і далі горіла, а рівнож почала заливати Фейрфекс. Це спричинило велику паніку між подорожними й обслугою Фейрфекса. 19 моряків і 14 подорожних кинулись у воду, щоб ратуватися, бо були певні, що Фейрфекс згорить і затоне. Тимчасом на воді було гірше як на кораблі. Майже всі ті, що кинулись у воду, згоріли, бо захопила їх горюча ґазоліна.

Досі не знати, скільки людей загинуло. Начислено 47 осіб, але число те певно побільшиться, бо ті, що є в шпиталі, не виратуються.

Свідки тої траґедії розповідають про страшні сцени, які їм доводилось бачити і переживати. Люде попадали прямо в божевілля. Одні з свідків нарікають на команданта корабля і службу, а инші підносять їхнє геройство. Найбільший закид проти команданта полягає в тім, що не вислано з Фейрфекса „С. О. С." кличів, взиваючих инші кораблі на ратунок.

Власти вже розпочали слідство й опечатали корабель, який повернув назад до Бостону.

КЕНОН ВИГРАВ.

ВАШИНГТОН. — Сенатський лабіїстичний комітет вирішив, що не буде випитувати методиського епископа Джеймса Кенона мол. про його особисту політичну компанію, звернену проти вибору Смита президентом Америки.

Кенон явився на засіданню комітету й зложив заяву, що він не мав на думці ображати сенат і членів комітету, а тільки стояв на тім, що він є добровільний свідок і його не можна змусити зізнавати, бо це є нарушенням особистої свободи, загарантованої конституцією.

Кенонови відчитали без коментарів зізнання многих визначних осіб, які відповідали комітетови на питання, подібні до тих, які ставлено Кенонови.

Підчас читання якась жінка крикнула: „Це є римський напад у вільній протестантській Америці й я протестую проти того". Жінку вивели за двері.

ШИКАҐО ЗРОСЛО.

ШИКАҐО. — Населення міста Шикаґа виносить згідно з останнім переписом 3,373,672 мешканців. Населення зросло від 1920 р. на 672,048 людей.

ЗА РЕФЕРЕНДУМ У СПРАВІ ПРОГИБІЦІЇ.

ОШКОШ (Висканзин). — Консервативна републиканська ґрупа стейту Висканзин рішила одноголосно візвати конґрес до ухвали референдум у справі прогибіції.

РЕКОРДОВИЙ ЛЕТ.

ВЕЛЕЙ СТРІМ (Лонґ Айленд). — Дей Джексон, котрий вже здобув 420-годинний рекорд витревалости у літанню, перелетів з Монтреалю до Куртис Филд на протязі 1 години і 55 мінут. Летів три милі на мінуту. Ціла дорога є довга 350 миль.

КОНҐРЕС І БЕЗРОБІТТЯ.

ВАШИНҐТОН. — Перед конґресовим судейським комітетом станули Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, і Мисс Френсис Перкинс, голова нюйорського промислового департаменту, й заявили, що конґрес не може покінчити наради, не забравши слова в справі безробіття.

Ґрін підніс, що безробіття являється великою загрозою для спокою і добробуту Америки. 5,000,000 безробітних може довести край до кататстрофи. У такій важній справі повинен конґрес сказати своє слово.

УМІРКОВАНЕ ПИТТЯ НЕ Є ГРІХОМ.

ШИКАҐО. — Проповідник і педаґоґ д-р Бел твердить, що він не вірить у те, щоб умірковане пиття було гріхом. Він не признає слушним, щоби давати нагану студентам, які заживають в умірковании спосіб час від часу напитків. Це правда, говорить Бел, що пиття є заказане статутом каледжу, якого він є директором, але й правда те, що того статуту під тим оглядом ніхто не придержується і ледви чи колинебудь буде придержуватися.

ДЖЕНТЕЛЬМЕН.

ГЕКЕНСЕК (Ню Джерзи). — Амбасадор Двайт Моро представив виборцям свого противника, бувшого сенатора Фрелінґгайзена, й заявив, що він не може візвати їх, щоби голосували на Фрелінґгайзена, але зате просить їх, щоби вислухали його в спокою й з повагою.

ФОРТ І МОРО.

ЕЛИЗАБЕТ (Ню Джерзи). — Проти Мора й Фрелінґгайзена, як мокрих, виступає з кандидатурою на номінацію на сенатора з републиканської партії сухий конґресмен Френклин В. Форт. За його кандидатуру промовляв Ірвинґ Фишер, професор Єйлського університету. Фишер заявив, що Моро являється кандидатом броварників і мокрих міліонерів, які хочуть вибрати на місце Гувера мокрого президента. Фишер є тої думки, що Мора поставлено кандидатом на сенатора тільки тому, щоби йому в той спосіб промостити дорогу до кандидатури на президента й повалення Гувера.

БІБЛІОТЕКИ В НІМЕЧЧИНІ.

Остання німецька статистика подає інформації про стан державних бібліотек у Німеччині, з яких має змогу користати населення. Берлінська має 9,360,000 томів; за нею йде Мюнхен з 4,260,000 томами, Ляйпціґ, що має 3,130,000, Дрезден 1,890,000, Гамбурґ 1,370,000, Штутґарт 1,400,000 і Франкфурт з 1,280,000 томами. Цікаве, що Берлін пропорціонально до скількости свого населення стоїть на 6-тім місці!

ПОМЕР ВЛАДИСЛАВ ОРКАН.

В ночі 14. травня помер у Кракові відомий польський письменник Владислав Оркан. Смерть заскочила письменника в хаті Питлінської, дочки Марії Конопніцької, куди приїхав тому кілька тижнів із жінкою.

АРЕШТУВАННЯ МАДЯРСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ЗА ЕРОТИЧНУ ПОВІСТЬ.

Віденська поліція арештувала оноді славного мадярського письменника Фердинанда Уйгелі. Цей письменник, що належав свого часу до найзамітніших постатей артистичного світа в Будапешті, написав перед 7 літами повість на тлі еротичнім. Проти тієї повісти виступила будапештенська прокураторія й суд видав проти Уйгелі присуд, засуджуючи його на 14 місяців вязниці. Але Уйгелі на присуд не ждав, утік до Берліна, а опісля до Відня. Коли будапештенський суд довідався, що Уйгелі в Відні, звернувся до віденського суду з просьбою арештувати письменника. Віденський суд має тепер передати Уйгелю угорським судовим властям.

ПОЖЕЖІ.

В Романові біля Бібрки невідомі особи підпалили стирти з вівсом власности Потоцького. Одна стирта вартости 8,000 зол. згоріла зовсім. Поліція шукає паліїв, а місцеві Поляки знов мають нагоду добачувати в цьому акт саботажу.

ПЕРЕМІНЯНІ ДІТИ.

Рідкий та цікавий процес має відбутися небаром у Кошицях. Він має вирішити дуже замотану справу з переміни дітей та усталення їхньої приналежности до правдивих родичів. Діло в тому, що перед двацяти роками привезено на положничий відділ місцевого шпиталя дві жінки, які в томуж шпиталі видали на світ двох синів. Акушерка через помилку поклала хлопців після купання біля невластивих матерей, міняючи одного з другим. Хоча ця акушерка пізнала свою помилку по деякому часі, встидалася признатись до помилки, а згадані матері, виходячи зі шпиталя, ваяли з собою не своїх синів. Минуло двацять років. За той час родичі одного зі згаданих синів дуже збогатіли. Другий хлопець, бідніших родичів, маючи вже 19 років, довідався якимсь чином про помилку, що зайшла була в шпиталі, і зголосив свою приналежність до богатих родичів, твердячи, що це власне він є правдивим сином богатих родичів. І ось те, що переміняла акушерка, має тепер суд направити.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК В НЮ ЙОРКУ.

До Ню Йорку приїхав український театр ляльок. Він закінчив свою подорож з великим успіхом по Канаді та в деяких містах Америки. В театрі досить добре представлені на тему дня сатири. Головними діячами є доктор О. Назарук, „гетьман" Скоропадський та ще кілька відомих серед Українців імен.

Театр цей приїхав зі Львова після того, як по Галичині зробив свою подорож з великим художнім та моральним успіхом. В Ню Йорку залишиться він на короткий час перед виїздом до Галичини.

ФЕРМЕНТ СЕРЕД КОМУНІСТІВ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З Харкова подають, що на Радянській Україні опозиційні настрої проти політики Сталіна зростають, наслідком чого розвязано кілька робітничих організацій за нарушення лінії партійної політики. Все це має на меті зеднати партії більшість на XVI. конґресі партії, який відбудеться у недалекій будуччині.

Навіть серед червоної армії опозиційні елементи скликають збори й ухвалюють резолюції проти політики Сталіна.

На днях розвязано окружні партійні комітети в Кременчузі, Шепетівці і Конотопі.

ВИСТУП ГОЛИНСЬКОГО В МІСЬКІМ ТЕАТРІ У ЛЬВОВІ.

Приїхавши після закінчення сезону в харківській опері до Львова, виступив М. Голинський гостинно у львівській опері в „Тосці", в якій відспівав свою пописову партію, маляря Каварадоссі. Як і можна було надіятися, Голинський підбив собі численно зібрану публику зараз на вступі першої дії, відспівавши прегарно відому любовну арію, що дала широке поле до попису його могутньому голосові. Вже після відспівання цієї арії публика уладила йому овацію при отвертій сцені. А після відспівання головної пописової арії в III. акті понеслися по салі справді гураґанні оплески, що були голосним виявом признання для праці нашого артиста і його голосу.

„СТШЕЛЬЦИ" ГУЛЯЮТЬ.

Не забулась іще подія розриття могил у місточку Поморяни, а вже мешканці цього місточка присилають до „Діла" знов дописи зі скаргами на тамошніх „стшельців", яких поведінка загрожує спокійному життю Поморян. На днях в українській захоронці в Поморянах „стшельци" вибили шиби, виважили віконні рами у д-ра Дичка й ушкодили вікна в купця Ґлявбера. „Стшельци" ходять по хатах, тероризують мешканців і примушують їх освітлювати вікна з нагоди свята 3. травня, хоч це освітлення очевидно не є примусове і нема ніякого правного закону, що в день цього польського державного свята вікна мусять бути обовязково освітлені. Як зачуваємо, кооператива „Сила" освітила дня 3. травня вікна й помістила наліпки, побоюючись, що інакше „стшельци" витовчуть усі шиби. Пораб компетентним чинникам припинити самоволю „стшельцуф".

„МАНДРІВНІ ХРИСТІЯНИ".

„Правда" повідомляє, що в Халтунській окрузі появилася нова секта „мандрівних християн". Члени тієї секти мандрували від села до села, вели релігійну аґітацію та здобували богато прихильників. Секта поширювала чутки про недалекий упадок СРСР. і накликала селян саботувати розпорядки влади. Слідство виявило, що секта ця мала кілька тисяч чинних прихильників. Основника та керманича секти, Жиранова, арештували.

А КАЖУТЬ, ЩО ІСНУЄ НУЖДА.

Мимо тяжкої економічної кризи випито за два святочні Великодні дні в самих тільки шинках і ресторанах Варшави алькоголю на суму двох і пів мілionів золотих. Опріч горівки купили Варшавяне в тих двох днях 500 кільоґрамів рицинового олію.

ІТАЛІЯ СКОРОТИТЬ СВОЮ ФЛЬОТУ.

Міністер Ґранді заявив у сенаті, що Італія готова скоротити свою програму розбудови воєнної фльоти, коли й Франція погодиться також на скорочення такоїж фльоти.

ПРОБЛИСК ТВЕРЕЗОСТИ.

В комуністичному університеті ім. Артема в Харкові улаштували компартійці віче. Віче ухвалило протест проти політики центрального комітету всесоюзної компартії та Сталіна, яка довела радянську Україну до руїни.

ЦЕРКОВНІ СПРАВИ НА БУКОВИНІ.

Українці православного обряду Буковини і Бесарабії видвигають ряд домагань до найвищої церковної гієрархії (православної) Румунії. Домагання ці спричинені політикою православної церковної влади в Румунії, яка здійснює засаду „да будет єдино стадо і єдин пастир" в румунському національно - шовіністичному дусі, нехтуючи права православного населення нерумунської національности. Поміж домаганнями Українців Буковини і Бесарабії слід відзначити між иншими домагання обсаджувати українські парохії священиками і дяками української національности, узгляднюючи роки служби і здібности кандидатів, а не національне ренеґатство і приналежність до румунської політичної партії та споріднення з румунськими проводирами. Принимати до духовних семинарів і дяківських шкіл питомців української національности принайменше в пропорції до числа українських парохій. На теольоґічнім факультеті відновити катедру церковно-славянської мови та катедру практичного богословія в українській мові. Науку релігії в народних, професійних і середних школах по українських селах і містах вести у всіх клясах в українській мові, а в мішаних селах в обидвох мовах. Видавати шкільні релігійні підручники в українській мові. В українських селах відправляти богослуження по славянськи, а проповідувати по українськи, в мішаних селах на переміну: раз по українськи, раз по румунськи і т. д.

РАДЯНСЬКІ УРЯДНИКИ МАСОВО ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ВЕРТАТИСЬ ДО РОСІЇ

ВСІ БОЯТЬСЯ РОЗСТРІЛІВ ТА ПЕРЕСЛІДУВАНЬ. НАВІТЬ СТАРІ КОМУНІСТИ БОЯТЬСЯ ВЕРТАТИСЬ ДО МОСКВИ, КОЛИ ВЛАДА ЇХ КЛИЧЕ ТУДИ.

ПАРИЖ (Франція). — У звязку з пригодою М. Наумова, який хотів поповнити самогубство в Польщі на стації Бяла, щоби лише не вертатись до Москви, місцеві ґазети подають, що відмовлення радянських урядовців повертатися в Росію приняло широкий розмір. Одержано відомости, що Бенітін і Стромберґ, члени торговельної делеґації, засуджені в Москві до розстрілу за відмову повернутись до Росії. Крім того відмовилися повернутись до Москви Круков та Ґольдштайн, які також бояться розстрілу. Всі ці особи — старі партійні робітники, але вони не ризикують вертатися в Росію, щоби не впасти там жертвою чека.

Наумов ще перебуває в шпиталю, але він уже зміг пояснити, що був членом комуністичної партії від 1914 року й почував себе на доброму становищу в партії. Коли його викликали в Москву, то він спокійно зібрався туди їхати, взявши з собою документи, потрібні для відрахування в доручених йому справах по футрових операціях. Та в потязі він помітив, що за ним слідкують секретні аґенти чека. Він зрозумів, що це грозить йому арештом, а там може й розстрілом. Його нерви не витримали й він рішив краще поповнити самогубство ніж переносити катування чекістів.

Взагалі тепер стало так, що кождий, кого викликають у Москву, боїться повертатись туди й старається втекти від догляду секретних чекістських аґентів, якими переповнений Париж. Наприклад, Круков уратувався втечею з рук чекістів уже тоді, коли за ним приїхав спеціяльний великий автомобіль, котрий чекав на вулиці перед дверима будинку, а чекіст Максимов готувався арештувати Крукова.

ЩЕ НЕ СКЛАЛИ ОПІНІЇ ПРО ЗВІТ САЙМОНА.

СИМЛА (Індія). — Лідери индуського націоналістичного руху ще не склали своєї опінії зприводу першого тому звідомлень комісії Саймона. Взагалі индуські лідери поволі приходять до певних висновків, а тому ще треба якийсь час почекати, поки вони скажуть свою опінію.

Всеж є дані, що індійська законодатна рада, яка має зібратися на спеціяльне засідання в Бомбею 7 липня, висловиться за приняття домініяльного статуту Індії й буде просити британський уряд, як найскорше надати Індії права домінії з повноправним народним представництвом.

ЗВІЛЬНЯЮТЬ ПРОТИВНИКІВ ЛОНДОНСЬКОЇ УМОВИ.

ТОКІО (Японія). — Правительство звільняє з відповідальних посад противників лондонської воєнно-морської умови. Звільнено вже кількох адміралів на чолі з начальником воєнно-морського штабу, адміралом Като. На місце їх призначають прихильників цього договору, що забезпечує його приняття та ратифікацію.

НІМЕЧЧИНА ЗАХОПИТЬ СВІТОВІ РИНКИ.

ПАРИЖ (Франція). — Тут стало відомо, що німецьке правительство вирішило зменшити на 10% ціни на всі фабрикати, які Німеччина вивозить за кордон. Це, на думку французьких економістів, дасть Німеччині можливість у скорому часі захопити багато нових ринків і витиснути звідти фабрикати инших держав, що принесе Німеччині значне оживлення в її фабрично-заводській промисловости.

Першою буде Америка, на якій неґативно відібється німецька конкуренція. Американські фабрикати з їх високими цінами не зможуть конкурувати з Німецькими, а тому їм першим доведеться уступити ринки свому суперникови.

НАЙБІЛЬША В СВІТІ ПОЗИЧКА.

ПАРИЖ (Франція). — Вже проголошено найбільшу в світі позичку, яку колинебудь роблено на міжнародних фінансових біржах. Згідно з пляном Йонґа держави мають позичити до репараційного фонду для інтернаціонального банку 300 мілionів долярів. Сама Америка має купити шерів цього банку на 98,250,000 долярів.

Фінансісти сподіваються, що ця величезна позичка буде покрита в короткому часі й без особливих труднощів. За цю позичку платитимуть пять і пів процентів. В Америці вже обєдналося 11 банків під лідерством Морґана, щоби закупити всі шери репараційного банку, які припадають на Америку.

ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Посол Югославії в Римі зложив перед італійським правительством протест зприводу проти-югославянських демонстрацій, які відбулися в Барі та в инших містах Італії. Там натовпи Італійців кидали югославянські прапори та герби в багно й демонстрували за анексію Італією Дальматії.

ДІ ВАЛЄРА ВИДАВАТИМЕ ҐАЗЕТУ.

ДУБЛІН (Ірляндія). — Вожд ірляндських републиканців, Імон ді Валера, заявив, що він потребує на видання нової ґазети один мілion долярів. Половина цього фонду буде зібрана в Ірляндії, а друга половина в Америці. Ірляндія вже зібрала 300,000 долярів і як тільки буде ґарантія, що Америка збере те, що припадає на неї, він негайно розпічне видавати свою републиканську ґазету.

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ.

ТОКІО (Японія). — Несподівано вибух вулькан на горі Асама. Вибух був такої сили, що його було чути на віддаль щонайменше трицять пять миль. Цей вулькан є улюбленою горою для ріжних туристів, переважно чужинців. Сезон ще не розпочався, а тому на горі було лише кілька випадкових туристів, які вратувалися від загибелі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГРЕЦЬКИЙ ЧИ УКРАЇНСЬКИЙ ЕПИСКОП?

Прямо опротивіло вже писати на ту тему. А треба, бо справа важна, болюча й компромітуюча нас усіх, коли ще й тепер мусимо боротися в обороні українського імени не тільки з московською, польською чи румунською владою, але й з високими українськими церковними достойниками і їх органами, щоби примусити їх шанувати українське імя.

Недавно подали ми звідомлення американської ґазети про побут „грецького" епископа Богачевського серед греко-католиків у Нортгемптоні. Наш дописуватель виразно підчеркнув і фактами доказав, що американська ґазета не ширить ніякого баламутства й відноситься дуже прихильно до українського місцевого руху й згадує за Українців, як тільки вони самі за таких себе подають. Але що епископ Богачевський і його дорадники дбають тільки про „ґрік кетоликс", то річ ясна, що ґазета не може подати інакше, як її поінформовано.

На іншім місци містимо тим разом новинку американської ґазети з Гейзлетон про місію „грецького" епископа Богачевського. Значить, історія повторюється далі. Виходить, що спокійними і річевими арґументами таки годі проговорити до епископа й його рутенських чи грецьких підвладних, щоби вже раз перестали надуживати народної терпеливости й дбали про належну пошану того імени, яке їм дає хліб. Треба було перше зводити боротьбу, щоби усунути рутенську назву хоч з „Кетолик Директорі", а тепер приходиться шукати способів, як позбутися ще й грецької язви.

І чи треба дивуватися, що серед таких обставин не може бути мови про спокій в українській греко-католицькій церкві? І яка користь може бути з місії епископа, коли його вірні засипують нас витинками з ґазет, які надсилають нам з тих місцевостей, де він перебуває й просять забрати якийсь голос, бо нарід озлоблений зприводу „грецького" епископа. А прецінь можнаби так легко тому зарадити. Треба тільки трохи хотіти й позбутися того рабства, яке так ціхує теперішніх наших епископів, котрі навіть не є в силі відчути в своїм серці ту кривду, яку вони завдають нашій національній ідеї, коли легковажать українським іменем.

Ми наводили нераз десятки епископів инших народів, які на кождім кроці маніфестують гордо своє національне імя і свій патріотизм. Але від літ не можемо переконати еп. Богачевського, що його обовязком є подавати себе за українського католицького епископа.

Тому тепер черга на нарід. Хай вірні рішають, чи їм треба на місіях грецького чи українського епископа.

Чорноморець.

ДИКТАТУРА ПРОЛЄТАРІЯТУ

Большевицька влада СССР скрізь реклямує себе як „владу робітничо-селянську", а зголоднілу, ожебрачену країну, якою вона керує, як „обєтовану країну соціялізма". Чи ця реклями відповідає дійсности, показує правне і матеріяльне положення робітника в СССР; порівнання його з положенням робітника в „буржуазно - капіталістичних" країнах ніяк не вийде на користь першого.

Візьмемо найбільш привілейованого робітника Москви, центра большевицької диктатури, де умови праці та життя робітництва значно кращі від умов на провінції, а тим більше від умов, в яких живе та працює робітник окупованої України.

Робітник в Москві заробляє в місяць: „чорноробочий" — 45—60 карбованців, кваліфікований робітник від 80 до 120 карб., а висококваліфікований і то при акордовій праці від 120 до 150 карбованців.

В урядових кооперативах ціни на товари найнищої якости такі:
Кільо білого хліба 0.80 карб.

Кільо білого хліба — 0.80 карб., чорного — 0.35; мяса — 0.80—1.25 карб.; картоплі — 0.30 карб.; масла — 2.90 карб.; свин. сала — 2.5 карб.

В урядових їдальнях обіди коштують:

„Щи" з малим кавалком мяса — 0.5 карб. Ковбаса з капустою — 0.45 карб. Яєчниця з трох яєць — 0.6 карб. Біфштик — 1.1 карб.

Таким чином дуже „голодний обід" буде коштувати найменш 1 карбованець.

Але треба взяти під увагу, що це ціни урядових кооператив і їдалень. В дійсности в цих кооперативах не є можливим дістати завжди ті продукти, та в тій скількости, якої він потребує. Майже всі продукти можна вправді дістати у „частника", на вільнім ринку, (і то нелеґально — „зпід поли"), але там ціни на всі ці продукти значно вищі від цін офіційно-урядових.

Так на вільнім ринку коштує: білий хліб — 1.5 карб. кільо, цукор — 3.2 карб., мясо — 1.5 до 3 карб., тощо.

Не ліпше, ніж з продуктами харчування, стоїть справа і з одягом. Мужеський одяг низшої якости коштує 35 карб., сорочка — 6 карб., черевики — 10 карб., кавалок туалетового мила — від 0.2 до 0.5 карб. Але ці ціни є урядовими і по них можна купувати лише в кооперативах по окремих ордерах, які видаються кожному на певний період часу, й то дуже рідко. Крім того завдяки поганій якости виробів куповані річі довго не витримують і їх доводиться дуже швидко або направляти, або заміняти товарами з „вільного ринку". А ціни там на них в два чи три рази вищі від цін офіційних. Не диво, що, по словах чужинців, в Москві „ледве можна зустрінути сотню— дві — порядно одягнутих людей. По вулицях робітники і службовці ідуть в домашніх пантофлях, третина населення носить парусинові черевики".

Не ліпше стоїть справа і з кватирним питанням. Кватири, в яких одній кімнаті мешкають 7—8 людей, це звичайне явище. В районі казанського двірця є робітничі кватири в сутеренах, де на голих дошках сплять по 10—12 людей. Нема умивальників, стільців, а на всю кімнату є лише один стіл. Можна собі уявити санітарні умови такого помешкання! В Грохольськім переулку в такім робітничім домі всі вікна забиті дошками; у кімнатах (метер ширини та два метри довжини) мешкають без усякої хатної обстановки дві чи три особи.

Так жиє, годується та одягається в столиці СССР робітник-„диктатор".

Щож до становища робітника в „соціялістичних підприємствах", то і там „диктатор"-робітник знаходиться в таких правних і моральних умовах, які не існують вже ні в одній культурній країні. На фабриках і заводах скрізь майже виключно урочна (piece work) праця і найсуворіша система „вижатт поту", котру чомусь то називають в СССР „американською" чи „раціональною".

Атмосфера, в котрій працюють робітники, насичена доносами і провокацією. Кожен робітник в якийнебудь час може опинитися на „чорній дошці", як „відсталий", „контр-революціонер", „міщанин". Досить для того посваритися з впливовим членом „комячейки" чи відмовитися від передплати чергової урядової „позички" або від пожертви на якубудь „соціяльну революцію в Індо-Китаю". Попавши на цю „чорну дошку, робітник мусить чекати, що при першім ліпшім випадкові буде звільнений з фабрики. Для всіх підприємств СССР обовязує урядово затверджений правильник, в якому є такий пакт: „Хто другий раз порушить фабричний порядок чи відмовиться від праці, той негайно звільняється. Звільнений на протязі шістьох місяців не відсилається Біржею Праці на роботу і на протязі цього часу не одержує жадної допомоги як безробітний".

Це значить, що „диктатор"-робітник є привязаний до певного підприємства, як в найгірші часи кріпацтва, і вільного ринку праці для нього нема. Нема і жадного захисту проти сваволі адміністрації, бо ні професійні спілки, що обернені тепер в урядові інституції, ні третейський суд ніколи не виступають проти адміністрації, що призначена урядом.

„Диктатор"-робітник фактично являється безправним кріпаком і є лишений навіть мінімума тої свободи розпорядження своєю робочою силою та своєю особою взагалі, якою користувалася робітнича кляса в усіх країнах ще на початках сучасного капіталістичного устрою. Положення робітника в СССР можна порівнати лише з положенням кольоніяльного кольорового робітника-мурина, і то лише в найдикших кольоніях. Але й те порівнання буде не на користь робітника - „диктатора" СССР. Напів-кріпак туболець всеж має право вільного розпорядження своїм заробітком. У радянського робітника і цього права нема. Він мусить під загрозою занесення на „чорну дошку" за „несвідомість" чи „контр-революцію" значну частину своєї платні віддати урядові по примусовій підписці на ріжного роду державні „позички" і більш того: він, шляхами хитроумних комбінацій, тратить навіть право на розпорядження йому „проданої" „облігації цієї „позички"... Всяка спроба увільнитися від цього обовязку приводить звільнення робітника з підприємства і до хронічного безробіття.

А що значить безробіття в СССР — „країні робітничо-селянського уряду" — можна собі уявити! Коли навіть звільнений робітник не підпаде під наведений вище параґраф робітничого реґуляміну, то положення його однаково довгий час буде просто жахливим. Допомога при безробіттю видається лише в розмірі 10—27 карб. місячно. Покупна здібність цієї допомоги рівна 33—90 франкам, тобто випадає по 3 франки на добу й то при максимумі цієї допомоги. Правда, для безробітних знижені ціни на помешкання і вони мають право на „дешевий обід" в 0.10 карб., але якість цього обіду така, що „навіть сильний голод не в стані перемогти огиди до цього обіду"...

А безробіття в СССР все збільшується на рахунок прибуваючих до місць „розкуркулених" селян... Положення цих нових безробітних, рівно як і тих, що були звільнені з фабрик по наведеному параґрафу, — не можна навіть уявити. Це є „перстень смерти", як називають в Москві положення безробітних, котрі не є членами профспілок, бо той, хто не є в профспілці, не має права на працю; а той, хто не має праці, не може бути членом профспілки...

Така доля в СССР робітника-„диктатора", імям котрого правлять кремлівські комісари-комуністи „першою соціялістичною робітничо-селянською республикою світу".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГРЕЦЬКИЙ ЕПИСКОП У ГЕЙЗЛЕТОНІ.

В "Standard-Sentinel," Hazleton, Pa., June 10, 1930, читаємо:

GREEK BISHOP IS VISITING HAZLETON.

The Rt. Rev. C. Bohachevsky, of the Greek Catholic diocese arrived here from Philadelphia to take part in the services that will be held all week in St. Michael's Greek Catholic church. The Bishop was met at the Lehigh Valley station at 7 p. m. by the following priests who escorted him to St. Michael's parsonage.

Rev. N. Martyak, Rev. J. Szabo, Rev. V. Obuszndwich, Rev. N. Strusyorsky and Rev. S. Malaniak, pastor of St. Michael's church.

From then the Bishop went to the church where he started the mission, preached every day in the morning at 8 a. m. and in the evening at 7.30 D. S. T.

The services will conclude Sunday, June 15 at 11 a. m. Standard time, when a pontifical high mass will be celebrated by the Bishop with the assistance of the priests from this vicinity.

НЕЗНАНА КОМЕДІЯ ЧАРЛЗА ДІКЕНСА.

Один лондонський книгар купив у колекціонера Сосра рукопис Чарлза Дікенса. Є то вповні викінчена весела комедія під заг. „Пригоди Розанци". Написав цю комедію Дікенс на 16-ому році життя. Комедію писала мати письменника під його диктат. Цей перший твір Дікенса досі не бачив світа. Лондонські ґазети подають виімки з комедії молодого Дікенса. Вже з тих виімків можна заключати про живість дільоґа та що молоденький Дікенс розумівся на вимогах сцени. Дія відбувається в венецькій господі (коршмі). Рукопис передадуть, мабуть, Товариству імени Дікенса.

Ярослав Гашек.

ШКОЛА ТАЙНОЇ ПОЛІЦІЇ

В початках війни, на предложення Відня, управа праського департаменту поліції постановила оснувати школу політичних наук для своїх аґентів. Хотіла влекшити їм роботу серед населення, навчити їх навязувати політичні балачки та бути щирими-отвертими. Виявилося, що праські аґенти далеко не відповідали свойому завданню. І так аґент Завеський, наприклад, не знав, скільки в Чехії політичних партій; аґент Бравн не міг відріжнити націонал-соціяліста від соціяліста-демократа, і досі гадає, що Крамарж є соціял-демократ. Раз, коли він арештував одного націоналіста, то по дорозі відгрожувався: „Я вам соціял-демократам покажу, де раки зимують". Аґент Фабер ніяк не міг зрозуміти ріжниці між анархістом і аґраріем. Коли арештував добродушного анархіста Каху, то погрожував йому: „Ми з вами, з анархістами, порахуємося!" Аґент Сточес богато літ не міг зрозуміти, що це таке рескрипт. Раз у поліції він підслухав розмову про такі безумовно небезпечні речі, як, наприклад, „рескриптова демонстрація", „рескриптові збори", і раз коли переводив домашню ревізію в одного такого „рескриптового" заступника, приніс до поліції клаптик паперу з такими загадочними словами: "Resorcini 0,5 gr. Aquae destillatae 300 gr." Бідний аґент переплутав слово „рескрипт" зі словом рецепт і вперто просив підозрілого горожанина „в імени закона", щоби видав йому рецепту.

Коли жив Крікаф, не звертали уваги на те, що обяснити аґентам значіння Білогорської битви*). Тимчасом це було конечне, бо розмовами на тему про битву біля Білої Гори можна було зловити богато людей. Звичайно зачинається від Білої Гори а кінчиться судом у Празі. Це зовсім зрозуміле.

Раз аґента Кагута післали у Бревнів на одні збори з порученням завести при кухлику пива балачку на тему Білої Гори та зловити когонебудь на вудочку. Він вернувся з нічим і в рапорті сповістив, що коли він спитав одного підозрілого гостя, що він думає про Білу Гору, то той відповів йому: Є відсіля всього три чверти години ходу; колиж вийти з Молота, то можна прийти навіть скорше. Поліційні аґенти не відзначалися надзвичайним політичним образуванням і часто приключалося, що арештували замісць важних політичних проступників зовсім невинних людей. Таке трапилося з нашим сторожем. Його аґент Бравн обвинуватив у тому, що в день пядесятьлітнього ювилею володіння Франца Йосифа, в каварні Палята, демонстраційно говорив про Едісона, про битву біля Ватерльо та робив враження людини з політичної точки погляду непевної. Колиж у префектурі звернули його увагу на значіння ювилейного дня, то сторож відповів: Даруйте, як гадаете, чи цісар Франц Йосиф винайшов фоноґраф? Таж фоноґраф винайшов Едісон. Це і ви вчора повинні були прочитати в „Народній Політиці". Аґент Фабер раз доніс на мене, начеб то я в однім шинку виголосив промову про значіння вугляного квасу для пива та що я між іншим, сказав начеб то в Австрії не шкодило би знати про конечність уживати бомби з угляним квасом, які дуже впливають на смак.

Із наведених примірів видно, що в головах аґентів державної поліції царив повний хаос. Вони переплутували соціялдемократів, вугляний квас, бомби, рецепти, рескрипти, Білу Гору, Франца Йосифа й Едісона, анархістів і битву під Ватерльо, і аґраріїв, і т. д., що дуже сумно відбивалося на їх праці. Правда, їм вдалося часом виловити раз на місяць одного-двох знатних „проступників", та і це з великим трудом. Приходилося пускати в рух усі поліційні штучки. Переслухуваний з переляку плутався у відповідях і збивався з пантелику. І його вдавалося заплутати та запрятати куди слід. Та повторяю, це була тяжка робота.

Ось ті обставини, що заставили в початках війни зорґанізувати поліційний апарат. Постановили примусити всіх поліційних аґентів вивчити політичні питання, що виринали в звязи з чеським рухом, на те, щоби вони не бентежилися на якихбудь зборах і не ставили провокаційних резолюцій проти володіння Австрії, а потім, ненадійно для всіх, викликнули так, як усе говорив головний комісар Хум: „А, голубчики, попалися!"

Ось вступ до історії розвитку школи тайної поліції в Празі.

Одну з кімнат у дирекції тайної поліції призначили для лекцій, які мали читати на основі такого розкладу:

Від 9—10 години. Чому Австрія повинна розпастися.

Від 10—11 години. Які арґументи проти того, щоби Чехи не воювали проти Сербів і Росіян.

Від 11—12 години. Основування тайних товариств.

Від 12—1 години. Найбільш уживані обиди цісаря та членів цісарської родини й інші необережні вислови.

Після обіду, від 2—4 години. Наука про загальну провокацію і мірення таксометром висоти проступків. Ця прегарна програма стала ще приємніщою, коли слухачам обіцяли виплату на писарські видатки по 50 корон. Для менше тямучих аґентів отворили ще повторні вечірні курси.

* * *

Так то поліційні аґенти, головно у вільний час, дома, вчилися з пороблених підчас лекцій записок. У домі аґента Бравна в звязи з тим повстало велике безголовя. Його жінка ходила все заплакана та жалілася знакомим:

— Я вже й не знаю, чи не зсунувся з глуздів мій Бравн. Увесь вечір він читає з якихсь папірчиків і на все горло верещить: „А тому, панове, нині, після тристалітнього рабства, настала хвиля, коли ми повинні взятися за діло. Австрія — це глиняний горнець, треба до нього лише доторкнутися і він розлетиться". Коли я йому кажу: „Тату, та чи ти при здорових змислах? Таж так ми лишимося без хліба", то він лише дивиться на мене та відповідає: „Ти дурна гуска, нічого не розумієш, не мішайся до нашої політики". І знову ходить по хаті та на ввесь голос кричить: „Від Білої Гори аж досі ми мовчали, а тепер настала пора нам дещо сказати. Я ні в Сербів, ні в Росіян стріляти не гадаю. Я вірю, що і ви такої думки. Позвольте представитися"... Я ходжу та плачу. А він сварить на мене, що я перешкаджаю йому в науці. Якось тут я йому сказала: „Ради Бога, прошу тебе, кинь ти те все, а то ще тебе замкнуть у тюрму", а він знову нічого не розуміє та кричить на мене, щоби я сіла проти нього та уявляла собі, нібито ми в пиварні та наче він зі мною веде балачку на політичні теми. Потім став розповідати мені, що наш милостивий цісар із усією родиною зволить бути не лише здеґенерований, але й зденатурований. Я вже докладно тепер не тямлю, як він говорив, мабуть так: „Нас уже богато, тож нумо, зорґанізуймо тайне товариство. Завтра зійдемося на цьому місці, а я вам поясню, як висаджують поїзди. Ви прийдете, правда? Коли так, то позвольте представитися вам". І ось усе те я терплю вже цілий тиждень. Скажіть мені, серденько, що мені робити? Лише не згадуйте ніде про того денатурованого монарха. Та найбільше жаль мені мого хлопчика Мілька. Він забуває все, не вчиться та лише глядить на батька, як той ходить по хаті, а ставши в куті розповідає шафі про виконання смертного присуду на Староміськім ринку*).

Мілько справді не спускав очей з батька. Чим більше він на нього глядів, тимбільше подобався йому зміст батькових промов. Був це щирий хлопчик, ученик першої ґімназійної кляси. В клясі, завдяки „суспільному становищу" свого батька, він ніколи не брав участи в балачках своїх товаришів. Вони ненавиділи його за те, що був сином поліційного аґента. Вони кололи його шпильками, та прозивали „заразою".

Самособою, що війна пособляла оживленню балачок у клясі, в яких Мілько нічого не говорив. Він не робив навіть ніяких заміток, коли сини батьків, що пішли на війну, один одному говорили, що батько перед відїздом із дому присягнув своїй сімї, що при першій таки нагоді перейде на неприятельський бік.

Раз Австрійці полонили приблизно трицять Сербів десь біля Драви, а офіціяльна канцелярія перемінила це в велику побіду на сербському фронті під назвою „Австрійські війська заняли Драву". В звязи з тим директор ґімназії Кох ходив від кляси до кляси та говорив ученикам патріотичну промову, взивав їх виявити свій патріотизм. А ученики глузували собі з нього, старалися як можна найдалі протягнути його захоплення радісною подією, щоби пропустити цілу лекцію.

Коли директор зайшов до першої кляси, то святочно повторив усе те, що говорив в инших клясах, про те, яка то могутня австрійська монархія, як усіх повинно радувати, що наш монарх виповів війну. На закінчення сказав, щоби всі ученики викликнули з ним тричі „Славно!" габсбурській династії та родині.

Ученики, що сиділи в перших лавках заревли поганими голосами „Славно". Лише Мілько Бравн, що стояв невподалеки катедри, не отворив рота, не прилучився до загального реву.

Директор підійшов до нього та спитав:

— Чомуж ти, хлопче, не кричиш „Славно"?

Мілько відповів невинним голосом і щиро дивився в очі директорові ґімназії:

— Тому, що я не вважаю Франца Йосифа моїм цісарем. Ми, Чехи, нічого ще не бачили доброго під володінням Габсбурської династії. Про це все говорить вечером мій батько, а він працює в поліції, то мусить усе добре знати. Тай недавно пані Фабер говорила моїй мамі, що її чоловікові, панові Фаберові, на днях у поліції дали якесь письмо, в якому було написано, що ми повинні настолочити горло австрійській ґадюці. Недавно батько також говорив, що австрійська династія — це союз дармоїдів і підляк.

Коли шкільний сторож разом із грізним директоровим письмом привів додому Мілька, а поліційний аґент Бравн прочитав звідомлення про зраду хлопчини, засміявся неприродно та скрикнув:

— Так наша система здійснюється на практиці, Мільку Бравне! В імени права ви арештовані!

Не зважав на плач жінки а потаскав за обшивку переляканого сина до дирекції поліції. На вулиці він дав синові кілька стусанів і сказав:

— Ми покажемо вам, соціялістам!

Ось які були поліційні аґенти старої Австрії, що покінчили спеціяльну школу суспільних наук!

Бравн упорався з сином і вернувся додому. Дико завертав очима та сказав до жінки:

— Признайся, що ти віриш у деґенеративність австрійської династії!

Нещасна тихо кивнула головою.

— В імени закону я вас арештую, пані Бравн! — святочно сказав він, та що вона всеж таки була його жінкою, то до дирекції поліції він привіз її фякром.

Під вечір привіз ще до поліції свою стару глуху тітку, присилувавши її підписати протокол, що вона була в тайнім товаристві, яке вбило Фердинанда в Сараєві.

На другий день пан Бравн здав відзначаючо іспит у школі державної поліції.

Завдяки своїй молодости Мілько дістав усього три роки, пані Бравн у звязи з ріжними обставинами дістала пять літ, а глуха тітка — вісім. Одначе все те нічого в порівнанні з тисяча двісті роками які зібрав Бравн дякуючи свому спеціяльному політичному образуванню, коли арештував найріжніших революціонерів у ріжних частях Праги за три роки війни.

(З чеського переклав М. Н.).

*) Після Білгородської битви в 1621. році Чехія втратила незалежність.

*) Смертний присуд 61 горожан міста Праги в 1621 році, після битви на Білій Горі.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Народне протестаційне віче.

Дня 4 травня б. р. відбулося в Українськім Народнім Домі величаве народне віче, на якім запротестовано проти большевицьких окупантів. Віче пройшло під знаком обєднання місцевих Українців до спільної праці.

Предсідателем віча вибрано громадянина Т. Михальчука, Головного Радного У. Н. Союза. На секретарів покликано: В. Шкрибайла й М. Іванчука.

Першим бесідником був молодий студент Іван Іванчук. Він вказав на ворожі наступи, а разом з тим подав одинокую рятунку раду: обєднатися для протинаступу. Ми є далі у війні з ворогами, говорив бесідник, тому треба нам обєднання сил, щоби створити сильний фронт, звернений проти ворогів. На примір подав він Канаду, як там злучилися усі партії підчас світової війни, щоби в той спосіб дати Англії кращу допомогу. Бесідник вказав на те, що Українці в Дітройт можуть доконати великих діл, коли будуть спільно працювати.

Далі говорив о. Дмитрик, парох укр. православної церкви. Він підчеркнув, що не виступає тут як священик для якоїсь релігійної пропаганди, але як Українець. Бесідник обрисував повоєнне положення Німців і на тім примірі вказував, як можна визволитися з наложених на якийсь нарід кайдан. Далі розповідав він про працю польської імміграції по невдалих польських повстаннях. Підносив патріотизм польського священства й польських єпископів і на їх примірах доказував, що церква відграє велику ролю у визволенню народа.

Бесідник підчеркнув, що того роду протестаційні збірання повинні обєднати біля себе Українців ріжних релігійних і партійних переконань. Він вказав на Чехів, де чеські католицькі священики брали всюди участь у святі Івана Гуса, хоч того колись спалено на приказ Риму.

На кінець обговорив о. Дмитрик відносини на Радянській Україні, представивши нищення української церкви та запроторення до тюрми українських культурних і релігійних діячів.

Д-р Іван Яців з Ен Ербор говорив, що певно усміхнеться нам краща доля та будемо вільні, коли матимемо багато таких Українців, що зрозуміють слова давніх лицарів, які голосили, що: солодко є вмирати за нарід.

Громадянин Т. Починок взивав до боротьби проти жидівського большевизму. Він підніс, що соціялісти називають його своїм батьком. До війни він ним був, але коли большевицька Москва запанувала на Україні й почала пристосовувати соціялістичні свої засади до українських селян, то тепер бесідник не хоче навіть признаватися до тих, з якими він колись працював.

Послідним бесідником був гром. Мостовий. Він висказав свою радість з приводу того, що дітройські Українці так обєднано станули до боротьби з большевизмом.

Віче закінчив предсідатель Т. Михальчук закликом до витревалости й дальшої праці.

Секретар.

З МУЗИКИ.

УКРАЇНСЬКИЙ АНСАМБЛЬ РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА.

Пані Вера Бул Гол, менаджерка славного скрипака проф. Романа Придаткевича, подає, що заходом проф. Придаткевича зорганізовано Український Ансамбль, в якого склад ввійшли такі артистичні сили: скрипак проф. Придаткевич, пані Марія Гребенецька як сопраністка й п-на Ярослава Сполітакевич з Йонкерс як піаністка.

Менаджерка надіється великого успіху, бо вже тепер має для Ансамблю ангажменти по ріжних американських містах.

Український Ансамбль поставив собі за ціль поширити по Америці українську музику й наше українське імя. Та половина програми буде складатися з творів українських композиторів, а друга з творів міжнародньої клясичної музики.

Пані виступатимуть в українських строях. На це настоювала навіть сама управителька музичного бюра.

Ансамбль складається з самих добрих музикальних сил. Американська критика віднеслася дуже прихильно до гри проф. Придаткевича. П-ні Гребенецька володіє прекрасно своїм гарним голосом, а п-на Сполітакевич покінчила свої музичні студії у найкращих учителів. Є отже всі дані, що артистичне турне Українського Ансамблю пройде з повним успіхом.

—o—

В БЕЗКОНЕЧНІЙ ЧЕРЗІ.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

І знову великий політичний процес, в якому на лаві обвинувачених засіло 17 молодих Українців (у тому числі дві жінки), процес, у якому більшість обвинувачених творять ремісники і приватні урядовці, а меншість студенти університету й абітурієнти. Один із тих процесів „у безконечній черзі", що їх стільки вже було у великій салі при вул. Баторія. А скільки їх ще буде?...

Входимо до судового будинку, бистро береженого органами поліційної влади. Вхід до суду контрольований. А на салі розправ довго тягнуться всякі формальности у звязку з льосуванням суддів присяглих, їх поученням, відібранням від них присяги і т. д. Вкінці все покінчене і після введення обвинувачених на салю предсідник відчиняє розправу, подаючи до відома, що Роман Йосиф Біда і товариші обвинувачені за державну зраду, а саме у приналежности до тайної Української Військової Організації і співучасти в бомбовому замаху на „Східні Торги" у Львові у вересні 1929 р.

Обвинувачені, що представляються в загальному дуже інтелігентно, одіті всі вельми огрядно. Сидять спокійно і зрівноважено у трох лавках в такім порядку, в якім вони вичислені в акті обвинувачення.

Публики на салі небагато; зате ті, що є, слідять хід розправи з найбільшим заінтересуванням, бо це переважно члени найближчої рідні підсудних.

Трибунал. Судді присяглі. Оборона.

Склад трибуналу: предсідник радн. Ягодзінский, вотанти: радн. Ангельський і Слежановський, заступник: радн. д-р Петер.

Склад лави присяглих: Вімер Людвик, Фукс Еміль, Бранд Леон, Роттер Адольф, Моравілля Францішек, Мазуркевич Роман, Менкіцький Рудольф, Рубчинський Володислав, Родзинкевич Адольф, Янковський Володислав, Хрущевський Альфред, Глятти Ян; заступники: Перожинський Ян і Губер Яків.

Обвинувачення заступає прокуратор д-р Ліпш; боронять адвокати: д-р Степан Шухевич, д-р Володимир Старосольський, д-р Лев Ганкевич і д-р Семен Шевчук. Іменем пошкодованого на „Східних Торгах" у часі вибуху бомби студ. унів. Марії Штрайтівної зголосив цивільне заступство („поручительство цивільне") субститут д-ра Футими д-р Йосиф Гехт, домагаючися 30,000 зол. відшкодування.

Акт обвинувачення.

Актом обвинувачення, що має 80 сторін битого машинового письма, обняті: 1) **Роман Йосиф Біда**, ур. 28. X. 1905 в Яворові, **римо-католик**, прив. урядовець; 2) **Тарас Крушельницький**, ур. 14. III. 1909 в Коломиї, греко-кат., студ. унів.; 3) **Володимир Попадюк**, ур. 7. V. 1901 в Хоростокові, греко-кат., студ. унів.; 4) **Михайло Терещук**, ур. 19. X. 1906 у Знесінні, греко-кат., гімн. абітурієнт; 5) **Іван Вацик**, ур. 28. XII. 1898 у Знесінні, греко-кат., рільник; 6) **Йосиф Наорлевич**, ур. 18. XII. 1907, греко-кат., огородник; 7) **Володимир Махницький**, ур. 6. III. 1902 у Знесінні, греко-кат., машиновий механік; 8) **Йосиф Кирилюк**, ур. 28. I. 1905 у Львові, греко-кат., **жонатий**, лісничий; 9) **Стефанія Шушкевич**, ур. 23. V. 1909 в Яворові, греко-кат., студентка університету; 10) **Роман Качмарський**, ур. 23. I. 1908 у Львові, греко-кат., властник крамниці з взуттям; 11) **Михайло Колодзінський**, ур. 26. VII. 1902 в Поточиськах, пов. Городенка, греко-кат., студ. унів.; 12) **Лев Гошовський**, ур. 24. III. 1909 у Львові, греко-кат., інтролігатор; 13) **Володимир Лемішка**, ур. 26. IX. 1907 у Львові, греко-кат., студ. унів.; 14) **Степан Мирослав Огородник**, ур. 10. IX. 1909 у Львові, греко-кат., студ. Муз. Інституту ім. Лисенка; 15) **Юрій Оншкевич**, ур. 7. III. 1909 в Угнові, греко-кат., абсольвент торговельної школи; 16) **Ярослав Кульчицький**, ур. 5. II. 1906 у Винниках, греко-кат., абсольвент учит. семинарії; 17) **Ярослава Кліш**, ур. 23. I. 1908 у Бонилові (Румунія), греко-кат., прив. урядничка. Остання обвинувачена відповідає з вільної стопи.

Всі обвинувачені потягнені до відповідальности з § 58 ц і 59 б (приналежність до УВО, збирання зброї, саботажі і терор). Крім того обв. Біда з § 4 і 5 зак. з 1885 р. (вибухові матеріяли), обв. Крушельницький з § 9, 166 і 167 ц (намовлювання до підпалу) і з § 9, 190 і 192 (намовлювання до грабунку), обв. Попадюк з § 5, 6, з § 5 к. з. та з § 4 зак. з 1885, обв. Терещук з § 5 зак. з 1885 і з § 8, 166, 167. ц, обв. Вацик з § 5, 6 з § 8, 166, 167 ц (намагання підпал), обв. Наорлевич з § 5 і 6, обв. Махницький з § 5 і 6, обв. Кирилюк з § 5, обв. Шушкевичівна з § 5.

Конкретно обв. Біда, Крушельницький, Попадюк, Терещук і Качмарський обвинувачені в участи в замаху згл. в нападах, обв. Крушельницький, Наорлевич, Кирилюк, Шушкевичівна і Качмарський у притяганні членів до У. В. О., обв. Крушельницький, Наорлевич, Качмарський і Кульчицький у поширюванні „Сурми", обв. Крушельницький у намовах до підпалу і грабунку, обв. Вацик у намаганні підпалу, обв. Біда, Попадюк, Терещук, Вацик, Наорлевич, Махницький, Кирилюк і Шушкевичівна в тому, що мали до діла з вибуховими матеріялами, обв. Махницький і Кирилюк у переховуванні зброї, обв. Колодзінський у вишколюванні членів У. В. О.

В акті обвинувачення подана довга історія У. В. О. і її діяльности на терені Східної Галичини, потім представлені вибухи в часі минулорічних „Східних Торгів" і зізнання підсудних у поліційному слідстві та перед слідчим суддею. Багато місця — це доволі характеристичне — присвячено в акті обвинувачення обороні поліції перед закидом побоїв у часі слідства, на які жалувалася більшість підсудних.

З акту обвинувачення виходить, що арештування дня 7. вересня м. р. на вул. Понятовського обв. Мих. Терещука, якому експльодував у руці несений ним пакет, дало перший ключ до розвязки справи, бо Терещук признався, що ніс той пакет на „Східні Торги" з доручення У. В. О., описав докладно приготування до замаху і вказав на особи, які мали з ним співділати. В часі дальших доходжень арештовано Романа Йосифа Біду, що мав помістити пекольну машину в павільоні „Східних Торгів", де експльозія здемолювала бюрове уладження і ранила урядничку Марію Штрайтівну. Майже одночасно арештовано Івана Вацика, що кинув бомбу у кущі Стрийського парку, потім Володимира Махницького, що переховував зброю, а дальше Володимира Попадюка, якого акт обвинувачення називає „провідником", і всю решту обвинувачених.

Хід розправи.

На вчорашній розправі відчитано акт обвинувачення в польській мові, а потім і в українській мові.

Зголосився до слова прок. д-р Ліпш, що подав два дрібні доповнення до акту обвинувачення (які пропущено підчас переписування його на машині), проти чого оборона не ремонструвала.

На тому закінчено нинішню розправу. Завтра зізнаватиме перший обвинувачений, Роман Йосиф Біда.

(„Діло").

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ТРОЙ, Н. Й.

Збірка на інвалідів.

В пятницю, 30 травня, в день прикрашення гробів, на вічу нашої громади зібрано $75 на допомогу інвалідам Української Армії. Жертви зложили слідуючі особи: о. А. Іванишин $10; п. А. Іванишин $4; по $1: Г. Джинджиристий, І. Столяр, п-ні Футулуйчук, п-ні Михасів, Г. Ярощак, В. Станко, С. Михасів, Г. Щкляряк, В. Паволюк, П. Мнеяга, С. Бомба, І. Назаревич, Я. Куцик, М. Коваль, Катерина Біла, І. Пашкевич. Текля Данила, П. Бойко, М. Деревецький, П. Кучма, В. Пашкевич, Я. Джинджиристий, С. Базар, П. Мосевич, В. Поброзний, М. Галатин, М. Заблоцький, Г. Недзельський, І. Кричковський, В. Футулуйчук, І. Урбан, І. Ткач, М. Сушко, І. Базар, М. Базар, П. Качмар, А. Бачинський; по 75 цнт.: П. Джинджиристий, І. Данила; по 50 цнт.: І. Бачинський, І. Лигуняк, І. Романишин, Г. Лісовський, Анна Біло, П. Пняга, О. Заяць; по 25 цнт.: М. Дримух, П. Олійник, М. Барник, М. Іванечка, Д. Керман, І. Панчар.

Було ще більше жертв, які не записані від кого. Разом зібрано $75.

Зібрані гроші будуть вислані до Обєднання після додаткової збірки на Зелених Святах.

Павло Качмар і Павло Бойко,
секретарі віча.

У стріткарі. Маленький Володко іде з ненькою трамваєм. До трамваю вскакує молоденький офіцирик. Володко не зважає на присутних і питає неньки:

— Мамцю, а коли татко вернеться з війни, то де буде спати?

— Там де все, дурненький, зі мною…

— А якжеж, то буде спати і з цим вуйком? — спитався ще на додаток невірний маленький „Тома".

КОНИК-СТРИБУНЕЦЬ, МУРАШКА ТА НАУКА ПРИРОДИ.

„Коникові життя миле,
Співав весну, літо ціле,
Аж притягла і зима —
Оглянувся: вже нема
Ні зерняток, ні листків,
Ні травичок корінців..."

Хто з нас не знає тієї байки із шкільних читанок, у якій сказано, що пільний коник стрибунець (cricket), який проспівав цілу весну, літо й осінь, у зимі опинився без харчів. У біді пішов просити поратунку до сусідки своєї — мурашки. Мурашка спитала коника-стрибунця: „А що ти робив увесь час?" „Я співав" — відповів коник-стрибунець. „То йди тепер танцювати" — відповіла йому мурашка.

Отже мурашка, як виходить із байки, не любить музики, вважає її зайвою, а цінить лише працю.

Аж ось виринає справа коника-стрибунця й мурашки з іншого боку. **Коника-стрибунця боронить італійський професор Ермано Біядзіні.** Він в інтересі природничої правди стверджує менш-більше таке:

По перше, нема в зимі ніяких коників-стрибунців, тому коник-стрибунець не міг зимою йти просити помочі в мурашки. Коник-стрибунець не міг теж дати собі майже ради з поживою мурашки, бо його природа зовсім інакше збудована.

Та повище пояснення булоб ще дуже поверхове. Але ще друга справа: Коник-стрибунець не такий, за якого його мають. Тай мурашка також ні. В горячі літні полудня, коли найбільше комах стараються заспокоїти спрагу в цвітах, то коник-стрибунець проверчує мягку кору корча або дерева та випиває сік. Вінші комахи, що відчувають спрагу, звичайно перша знаходять криницю мурашка. Без пардону відтручує коника-стрибунця, вживаючи при цьому свого роду „джію-джіцу" (японське боксування). Ба, мурашки приназять цілими гуртками. Вкінці сердитий коник-стрибунець обливає їх неприємною течею, яку виділює зі себе. Та мало що воно помагає в боротьбі з таким завзятим противником, як мурашки. І все коник-стрибунець мусить побідженим та обікраденим.

— Ще більше: Коник-стрибунець жиє всього яких пять-шість тижнів. По смерти стає добичею пильної мурашки та вкінці зникає в муравлиних шпихлірах. На голодні часи...

Така є правда, принаймнше для італійського коника-стрибунця. Біядзіні зреабілітував коника-стрибунця, доказав, яка це пильна комаха, хоч не господарна.

З повищого виходить, що хто хоче для дітей писати байки з життя звірят чи комах, мусить дуже добре знати науку природи. Бо помилки все таки виндуть на верх. Повища байка про коника-стрибунця має те на оправдання, що автор її Ляфонтен, французький байкар жив іще давно, коли наука природи не стояла так високо, як сьогодні. Ляфонтен родився 1621 року, а помер 1695-го року.

— Ви кинули в обвинувачуючої тарілкою! Чи ви подумали над тим, що робите?
— Ні, певно, що ні. Я, на жаль, не подумав, що це дорога порцеляна!

Дан Бергман.

НІЧНА КУПІЛЬ

(Гумореска).

Судовий практикант Боднар винаймив собі велику, гарну фронтову кімнату при учительській сімї. Судовий практикант Боднар був добре вихований, тихий юнак, дуже уважливий та чемний для вчителевої сімї, коли на першого кожного місяця заходив заплатити комірне. Робив це з такою надмірною вдякою, що вчителева сімя роздумувала над тим, чи не підвищити бодай трохи комірного.

Судовий практикант Боднар прийшов раз у ночі так коло першої години, на пальцях закрався до своєї кімнати, по тихесенько роздягнувся та вліз обережно під ковдру. Його брала розпука, що ліжко скрипіло. Ледви важився переглядати вечірню газету, бо боявся, що папір буде шелестіти. Хоч сімя вчителя спала на другому кінці мешкання, то він усеж таки боявся перешкаджати їй.

Нараз напало його пчихання. Перестудився, як ішов додому! Як це прикро! Старався пчихання притишити ковдрою, та наслідком того експльозії були ще сильніші. Пчих! Тепер навіть склянка впала з нічної шафки на землю! Таж він пробудить цілий дім!

Мусить якось тому зарадити. Якби так попробувати нежит простудити купілю? Це гезда думка! Він мав право уживати лазнички, скільки завгодно. Судовий практикант Боднар устав, шию завинув у шалик, поскакав коридором до лазнички, засвітив світло, відкрутив курки, приготовив собі теплу купіль, затопився у ванні.

Ах, якжеж це приємно!

І лежав собі судовий практикант Боднар у паруючій воді та бачив, що нежит кидає його. За хвилю вийшов із ванни покріплений, наче наново на світ народився. Вдоволений, що йому така добра думка прийшла до голови, обтерся та хотів саме вибратися з лазнички, аж чує, сінешні двері відчинилися та роздалися веселі голоси.

Вчителева сімя вернулася додому. Ходила на якусь забаву. І привела зі собою гостей, мущин і жінок, це пізнав по низьких і високих голосах. Добре вихований судовий практикант Боднар злякався на думку, що таксамо добре міг бути готовий одну секунду скорше та хотів замкнути двері на засувку. Та це якось не пішло, тому мусів двері придержувати руками, наче боявся, що те товариство прийшло лише тому, щоби користати з теплої купелі.

Та потім успокоївся й усміхнувся.

— Е, вони зараз підуть у свої кімнати, — подумав — як лише здіймуть верхню одежу.

Верхню одежу! А коби то він мав на собі бодай пару панчіх і сорочку! Йому було зимно. А тамті прокляті не хочуть забратися з сіней!.

На добавок стали вони назад іще й танцювати там у сінях! Сіни були обширні, а вони певно боялися побудити в хаті дітей. Нещасному судовому практикантови дзвонили вже зуби; він чув, що нежит знову заволодів його носом. Із тієї твердині стріляв він раз за разом чимраз сильніше. Та на щастя тамто товариство в сінях було таке веселе, що не зважало на той бій, який ішов у купальні.

Судовий практикант Боднар не знав, що почати. Вкінці вліз назад у ванну. Було ще в ній літепло та приємно. Судовий практикант був умучений. Заснув у воді.

Пробудився в дуже немилий спосіб. Усеж таки добре, що пробудився, а то був би утонув, бо голова його зсунулася під воду. Зпочатку мав лише невиразне враження, що потопає в морі, шарпнувся сильно та вдарив головою об ванну, що голова і ванна загуділи. Потім у голові йому прояснилося.

Як довго лежав у ванні, того не знав, бо не мав годинника на тілі, одначе вода була студена наче лід, перестуда заволоділа цілим судовим практикантом Боднаром. Він увесь подобав на несамовитий нежит. Коли підвівся, задеревів був наче статуя, тіло боліло його, начеб його витесали з мармурового стовпа. Його нічна сорочка, що її поклав був на краю ванни, впала в воду.

Галасу в сінях уже не було чути. Себто нарешті прийшов кінець веселому спільному побутові. Судовий практикант обтерся так трохи, нічну сорочку перевісив через рамя, отворив двері купальні та вискочив на коридор.

Та тут справді закаменів у статую. Ціле товариство стояло ще в сінях! Усе з притишеним віддихом слухало вчителя, що стояв у темній іздальні та тихим голосом деклямував якусь баляду про духів. Одначе він затих, як лише показався судовий практикант Боднар. І всі серед мертвої тишини вибалушили очі на статую.

Нараз одна з жінок скрикнула з переляку, а за нею скрикнули всі інші жінки. Тоді судового практиканта повернуло до життя. Він, як сказано, був дуже добре вихований юнак.

Кланявся низенько на всі боки та говорив:

— Пані та панове, прошу не тривожитися, я судовий практикант Боднар!

І ще раз уклонився.

При цьому щойно запримітив нещасний, що він голісенький. Схопив перший ліпший плащ із шрагів, закинув собі його на плечі, та збентежений насамперед побіг до виходу. Щойно коли запримітив, що ті двері замкнені, надумався та ратувався до своєї кімнати.

(Переклав М. Тр.).

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.
(Передше „Січовий Дім") відбудеться

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

НА ФАРМІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРОХІЇ.

Вступ за відзнаками.

Шановні Громадяне! Отсим запрашаемо Вас на перший Пікнік нашого товариства, котре поробило всякі заходи і старання, щоб Ви там стрінули не лише чистий, свіжий, здоровий воздух і вибагливий холодець, але і дуже добірний буфет зі всякого рода смачними перекусками, мороженим та напитками. А музика. Гей-гей, то така добірна, що й старця потягне в танок. Тай деякі несподіванки будуть, лише громадно тай бадьоро нехай всі прийдуть. За взірцевий порядок, чесну обслугу і добру забаву ручить — **Комітет.**

Дороговказ: Брати стріт кару на 11-тій улиці число 23, і їхати аж до Бетлегем Пайк, а там стріне Вас комітет. 136

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В АСТОРІЇ
— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, LONG ISLAND, N. Y.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

Початок в годині 10-тій рано. — Вступ 50 центів.

До Танців буде приграватн перворядна музика Яворського.

Шановні Громадяне! Як нам відомо, що школа нам нині стоїть на першім місци, бо в школі тліе тая іскра, котра запалює народного духа і котра огріває національне життя, і тому наші вороги намагаються всіма силами убити нашу школу і тим способом спиняють нам народну роботу.

Ми звертаємось до цілого Українського Громадянства з просьбою і віримо щиро, що не позволите убити національного духа, а звернете увагу **і возьмете численну участь в нашім пікніку.** Пікнік відбудеться в гарнім і вигіднім парку. За участь і прибуття на пікнік згори дякуємо. — **Комітет.**

Дороговказ: Take 2nd Ave. „L" to 57th Street Sta., change to Willets Pt. train, get off at JUNCTION Ave. Sta. then take Car running to North Beach. Cars stop in front of Park. — **From West Side:** All Subways to Grand Central, change to Flushing (Willets Pt. B'l'v'd) Train to Junction Ave. Sta., then take Car running to North Beach. All Cars stop in front of Park. 134,6

ПОЗІР! РОЧЕСТЕРЦІ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИКИЙ ПОПИС УЧНІВ ШКІЛ УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ

ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА

провадженних учителем

ІВАНОМ ПІГУЛЯКОМ

150 танцюристів буде виступати на сцені 150 танцюристів.

Сам АРТИСТ АВРАМЕНКО буде танцювати прекрасний танок

„ЧУМАК"

В Рочестер бере участь в балеті Рочестерський український хор під управою Леона Сорочинського в **силі 80 співаків.**

Програма складається із чотирох частин:

1. Картина з народного життя із Великодною Гаївкою.
2. Ґуцульщина в танкових картинах.
3. Живий образ із минувшини України.
4. Вязанка українських танків із Запорожський Герцем.

В НЕДІЛЮ, 15-ГО ЧЕРВНЯ

в 8.15 вечер

В ЛАЙСЕУМ ТЕАТРІ.

Українці! Приходіть численно, пошануйте українське мистецтво й тих, що коло нього працюють над його піднесенням. Докажіть своїм приходом, що вмієте цінити все, що нам рідне й дороге не лиш перед нами самими але й перед чужинцями. Такі виступи бувають тільки часами, тож нехай не будуть вони без вашої участи.

ЦІНИ ТИКЕТІВ: $1.25, $1.00, 0.75, — діти: 0.50 центів.

Помагає Скоро і Певно

„Я переконалася на собі, що **ГІНДУ БРЕНД ЗІЛЛЯ** помагає скоро і певно. Довший час терпіла я на нестравність жолудка, біль в околиці серця і короткий віддих. Я думала, що прийдеться скоро умерти, бо ріжні медицини не давали помочі. Нинішний успіх завдячую славним Гінду Бренд Зіллям". Це слова пані М. Дрей, 180 Larchmont Ave., Larchmont, N. Y.

Ціна за пачку $1.00, 6 пачок за $5.00.

НЕВДОВОЛЕНИМ ЗВЕРТАЄМО ГРОШІ.

BARON A. BORAK,
307 EAST 18th ST., NEW YORK, N. Y.

ПРОГУЛЬКА

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ НА НАЙБІЛЬШІМ ТА НАЙВИГІДНІШІМ КОРАБЛІ В СВІТІ

ЛЕВАЯТАНІ

ЛІНІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВІДІДЕ 28 ЧЕРВНЯ (JUNE 28) 1930 ПІД ПРОВОДОМ

Д-РА ВАСИЛЯ БОРАКА

секретаря Комітету Збаражчан, котрий поїде аж до Збаража, до своїх батьків у селі Чернихівцях, та заопікується в дорозі баґажом і всіми потребами прогульковців.

Учасники прогульки будуть розміщені в каютах на найлучшім покладі бувшої ТУРИСТИЧНОЇ КЛЯСИ.

ШИФКАРТА в обидві сторони до Львова $209.00
ШИФКАРТА в обидві сторони до Тернополя 211.50

Военний і поголовний податок додатково.

Повища ціна включає один день в Парижі й один день в Берліні.

Відвідайте разом із Вашими дітьми старий край та проведіть літо з вашими кревними, бо подорож винесе дешевше як життя тут на фармі.

Зголошуйтеся сейчас для забезпечення місця на славнім кораблі та виготовлення потрібних документів і віз до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th St., New York, N. Y.

НОВИНА! ЩЕ ТАКОЇ НЕ БУЛО! НОВИНА!

ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ КОЛЬОНІЇ МІСТА НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ

Величавий ПІКНІК

БУДЕ ЗНЯТИЙ НА ФІЛЬМ (MOTION PICTURE)

— Пікнік відбудеться —

ЗАХОДОМ ПЯТНАЦЯТИ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ НЮ ЙОРКУ І БРУКЛИНА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 Р.

ULMER PARK
Foot of 25th Avenue Brooklyn, N. Y.

DIRECTION: Take West End B. M. T. Subway and get off at 25th Avenue, then walk 4 blocks South.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 10-тій РАНО. — ВСТУП — 50 ЦЕНТІВ.

В програму пікніку входять: Мандолінова орхестра, Український Робітничий Хор з Ню Йорку і з Бруклина, групи танцюристів, Укр. Роб. Діточі Школи, відділи Союза УРО, Літературний Базар, спортові виступи і т. п. Всі ці групи — і цілий пікнік — будуть зняті на фільму, а потім будуть показуватись на „мувіс" в Америці, а також пішлеться їх до краю. Отож — хто хоче бути на фільмі, щоби його в краю побачили, то приходіть на пікнік. Приходіть усі — без ріжниці, чи погода! Дощу не боїмось, бо галя містить тисячі народу. — Місц. Комітет УРО.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членниць, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня, в гали де звичайно, в годині 7-ій вечером. Проситься членниць явитися на означений час. Довгуючі мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо принимати нових членниць без оплати вступного. — Анастазія Грицак, предс.; Марія Ходак, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що півручний мітінґ відбудеться в неділю, 15 червня, точно в годині 1-ій пополудни, в Литовській Гали. Проситься членів прибути на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Хто не буде на тім мітінгу заплатить кару. — Василь Новак, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, подає до відома усім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в суботу 14 червня, в годині 7.30 вечер в гали церковній на Ґренд ул. Проситься усіх членів явитися на мітінгу, бо є важні справи до полагодження. — А. Данилик, предс.; Н. Моссора, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що півручний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня, в гали 101 Grand St., в годині 8-ій вечером точно. Проситься усіх членів прибути і вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів без вступного. — С. Заблоцький, предс.; С. Лис, кас.; П. Малицький, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня, в годині 7-ій вечером, в гали Укр. Гор Клюбу, 29 Jackson St. На порядку нарад пікнік і другі справи. — Ник. Чолій, предс.; В. Мандзій, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня, точно в годині 7-ій вечером. Проситься членів явитись на час. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Мітінґ відбудеться в Народнім Домі, 72 Моріс ул. — Йосиф Крайник, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

БРОНКС, Н. Й. Отсим повідомляється всіх членів Тов. Любов, від. 298, що півручні збори відбудуться в суботу, 14 червня, точно в годині 8-ій вечером, в гали Словацької церкви, 1410 Vyse Ave. (близько Freeman St.) З огляду на важні справи присутність кождого члена є безуслівно конечна, а з окрема довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Михаїл Федак, предс.; Семен Москалюк, секр. фін.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Отсим повідомляється членів Тов. Буковина, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 червня, в годині 8-ій вечером, в Укр. Роб. Домі, 15 Іст 3-та улиця. Обовязком є кождого члена бути присутним на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Кожний той член, що не буде присутний на зборах підлягає карі після статута. — М. Т. Паламарюк, фін. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що півручний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня, в годині 8-ій вечером, в Укр. Прав. Галі, 179 Корт Стр. Обовязком є кождого члена бути на мітінґу. Не явившийся член буде караний після статута. — М. Боднар, предс.; П. Псуй, кас.; А. Мудровський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півручні збори відбудуться в суботу, 14 червня, в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та вул. Кождий член має явитись на сих зборах точно в год. 8-ій вечером. На сих зборах буде звіт з пікніку. Кождий член обовязково повинен постаратись привести нового члена зі собою, як рівнож не забувайте за дітей, а вписуйте до У. Н. Союза. — Е. Гузар, голова; Д. Костишин, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 13, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півручний мітінґ відбудеться в неділю, 15 червня, в Willar Hall, Prairie Ave., cor. Blackstone St., в годині 1-ій пополудни. На сім мітінгу повинні явитися всі члени, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся на мітінгу член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Д. Лободяк, предс.; М. Свідер, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня в, годині 8.30 вечером, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та ул. Обовязком є кождого члена прибути на той мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. — М. Ликтей, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що півручний мітінґ відбудеться 15 червня, в годині 3-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на час, бо є важні справи до полагодження. На сім мітінгу буде вибір пікнікового комітету. Пікнік відбудеться в суботу, 22 червня. Проситься довгуючих членів вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Павло Чорний, предс.; Стефан Борис, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів, що півручний мітінґ Тов. Князя Данила відбудеться в неділю, 15 червня, в годині 2-ій пополудни, в Народ. Домі, 8322 N. Lawrence St. Проситься всіх членів явитись на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. — М. Долинний, предс.; Теодор Черевка, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 15 червня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Клюбі, 847 Н. Френклін ул. Взивається всіх членів прийти на час і вирівнати свої залеглости, а також маємо важні справи до полагодження. Проситься також членів привести своїх знакомих, а ми радо впишемо їх в члени. — Ґр. Фрайт, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 15 червня, в годині 2-ій пополудни, в Товариській Гали, 14 Maple Ave. Обовязком є кождого члена явитися на сей мітінґ. — К. Сідзінський, пр.; В. Туркало, кас.; І. Пашковський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 76, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півручний мітін. відбудеться в неділю, 15 червня, точно в годині 2-ій попол., в гали церковній, 39 Morton St. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії за пів року. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів без оплати вступного, тому хто ще не є членом нехай скористає з сеї нагоди. Не явившийся на сей мітінґ член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — О. Витязь, р. к. секр.

ҐРІНПОЙНТ, БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півручний мітінґ відбудеться в суботу, 14 червня, в годині 7-ій вечером, в словенській гали, 724 Leonard St. Проситься всіх членів прибути на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член буде підлягати карі після статута. — В. Сенишин, предс.; Т. Шевчук, кас.; Д. Багрій, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина Кн. Данила, від. 238, повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 15 червня, в гали Укр. Прав. Громади. Проситься всіх прийти зараз по відправі. Всі члени повинні зложити на час свої вкладки, щоби не чикати на двох-трох членів. Хто хоче вписатись в члени проситься прийти на сі збори. — С. Бойко, голова; Д. Сілінський, кас.; Н. Давискиба, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Сестр. Неп. Зач. Преч. Діви Марії, від. 151, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що півручний мітінґ відбудеться в неділю, 15 червня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній, 803 N. Front St. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Як також проситься довгуючих вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член або членкиня заплатять кару 50 ц., а урядничка 1 дол. — Марія Яремчук, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє всіх своїх членів, що півручний мітінґ відбудеться 15 червня в годині 2-ій пополудни в Union Hall, 2748 Lagrange St. Не явившийся на мітінґ член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Ів. Кульматицький, секр.

ОЛЕФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 15 червня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись на означений час, щоби як найскорше полагодити всі справи, які є на порядку дня. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли на сей мітінґ і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. — П. Саламаха, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. Згода", від. 358, повідомляє своїх членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 червня, в год. 1-ій пополудни, в У. Н. Домі при Вест 14-тій вул. Проситься всіх членниць явитись на означений час, а довгуючих вирівнати свій довг. — Б. Гричковська, писарка.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що півручний мітінґ відбудесь в годині 2-ій пополудни, в неділю, 15 червня, в гали парафіяльній, 45-47 Hope Ave., Passaic, N. J. Є важні справи до полагодження, тому обовязком є кождого члена бути на зборах. Не явившийся член заплатить кару після ухвали, а урядник 1 дол. — М. Швець, предс.; Гр. Яськів, секр.

НОВІСТЬ! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА
— відбудеться —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 15 ЧЕРВНЯ 1930
(SUNDAY, JUNE 15, 1930)

у вже всім знанім городі ТИМЧИШИНОГО, В UNION, N. J.

Забава зачинається від 11 рано до пізної ночі.

Вступ 45 центів.

На пікніку будуть всілякі забави і добрий буфет. Музика знаменита.

Дороговказ: Брати Springfield Ave. Car або Boss, їхати аж до Central Irvington, там висісти і брати Boss Union-Vaux Hall і їхати аж до Union School, там висісти, а комітет покаже місце пікніку. 135-7

Комітет.

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРОХІЯ ПРИ ЦЕРКВІ УСПЕНІЯ ПР. ДІВИ МАРІЇ В БАЙОН, Н. ДЖ.
— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 14 ЧЕРВНЯ 1930 Р.
(SATURDAY, JUNE 14, 1930)

В ГАЛИ ЛЕЙБОР ЛАЙСЕУМ,
72 W. 25th ST., BAYONNE, N. J.

Початок в годині 8-ій вечером.
Вступ 50 центів.

Проситься всю українську публику з околиці і з Байон до численної участи в сім бали.
136 **Комітет.**

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
відділ 281 Укр. Народ. Союза
— відбудеться —

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 14 ЧЕРВНЯ 1930 Р.
(SATURDAY, JUNE 14, 1930)

В УКР. НАРОД. ДОМІ,
35 WEST 19th ST., BAYONNE, N. J.

Початок в годині 5-тій вечер.

Згадане Товариство запрошує всіх чесних Громадян до численної участи. За добру забаву ручить 129,4,6
Комітет.

Чоловік і жінка йдуть до театру. Вже на дорозі жінка каже до чоловіка:

— Йой! А ти забув узяти свої зуби!

Чоловік: Е, вже не буду вертатися! І так ідемо не на комедію, а на трагедію, то не буду сміятися!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ АПТИКА

з будинком або без будинку, між Українцями, Росіянами і Поляками. Ціна продажі дуже приступна. Голоситися до: 135-7

B. F. RUDZINSKI,
Notary Public,
631 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

ХТО З УКРАЇНЦІВ хотів би виїхати на літні вакації в гори (Catskill Mountains); маю кімнати до винаймлення по умірковані ціні. Інтересованих прошу писати на адресу:

A. PUZDRIAK,
R. F. D. 2, Box 94, Saugerties, N. Y. 134-7

КІМНАТИ ДО ВИНАЙМУ

НА ФАРМІ,

ге є свіже повітря і гарна околиця, електрика і вода в кімнатах, вода до купання. Ціни умірковані. По близьші інформації пишіть до: 134-7

JOHN PASTUCK,
BLAWENBURG, N. J.

ОДНОФАМІЛІЙНИЙ ДІМ, 6 кімнат зі всіма уліпшеннями, 4 лоти 100x100. Ціна $5,500, готівкою $3,000. Перший морґідж $2,500, другий на 6 процент.

Однофамілійний дім 6 кімнат зі штором, всі уліпшення, гарадж, лота 40x100 на Lincoln Highway Road, 4 газолінові тенки. Продається зі всім за $8,000, готівкою $5,000, морґідж $3,000. Продають старі люде. 133-7

PH. D. FILANOWSKY,
535 East 6th Street, Room 12,
New York City.

Заходом Стору Сурми відбудеться **ТРИДНЕВНИЙ ПРАКТИЧНИЙ РАДІОВИЙ КУРС** (продажі і направи) для продавців і агентів Сурми, **дня 20, 21 і 22 червня с. р.** На тім курсі будуть промовляти заступники фірм, як: Віктор, Колюмбія, Маджестик і т. п. Також визначніщі українські бизнесмени і механіки. На кінци відвідини взірцевих американських підприємств. Хто ще не запрошений листовно на сей курс, а хотівби бути присутний, хай сейчас зголоситься на адресу: **SURMA, 103 Ave. A, New York, N. Y.** 134-8

666

успокоїть біль Голови і Невральґію в 30 мінутах, здержить Перестуду в першім дні, також Молярію в трох днях.

666 ТАКОЖ У ПАСТИЛЬКАХ.

НОТИ

Кубань — продовж. Бандури	$3.00
На чужині — поема, партитура і голоси	70
Бють пороги — поема	1.00
Ніч — партитура і голоси	70
Україно — тріо	1.00
Ой у лузі — сольо сопран і хор	70
На чужині — хор	70

JOHN PROKOPENKO,
P. O. Box 929, New Britain, Conn.

ПРОДАЄ

ДОМИ

в місті НЮ ЙОРКУ і околиці

Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16-

ДІВЧАТА І ЖІНКИ:

Коли Ваш бюст плаский, нерозвинений, не тішитеся красою ані повабом, коли твар і инші части тіла занадто волохаті, або волосе ваше на голові рідке і випадає, пробуйте нашої методи ВІДМОЛОДЖЕННЯ. Пишіть по безплатні ІНФОРМАЦІЇ зараз до: **D. WROBLEWSKI & CO., 696 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (S).**

О. Е. МАЛІЦЬКИЙ

АДВОКАТ
512 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Tel. Main 5720
CLEVELAND, OHIO,

САВТ САЙД ОФІС, ВЕЧЕРАМИ:
2191 PROFESSOR STREET
(напроти Українського Банку)
Tel. Atlantic 2054,

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА АСТМУ АБО ГЕЙ ФІВЕР.

Дарова пробна метода, яку кождий може вжити без неприємностий або втрати часу.

Ми маємо методу для припинення Астми і хочемо, щоб ви попрабували її на наш кошт. Без ріжниці, чи ваша хороба давна або теперішна, чи се Астма або Гей Фівер, ви повинні післати по пробку нашої методи. Нема ріжниці, де ви живете, яке занятте чи літа, коли терпите, наша метода принесе вам полекшу. Специяльно хочемо вислати її тим безнадійним, котрим всякі инші лікування не помогли, хочемо показати кождому, що наша метода присвячена для покінчення тих хоріб, як тяжкий віддих, свист і другі прояви. Ви неповинні поминути сеї безплатної оферти. Пишіть сейчас. Неприсилайте грошей, лишень зашліть понизчий купон. Зробіть се нині. 101-

FREE TRIAL COUPON,
FRONTIER ASTHMA CO.,
1748-J, Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to
....
....
....

DR. N. M. HNATYSHYN

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio
Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

РАДІО ЕКСПЕРТ.

Одинокий Українець РАДІО ЕКСПЕРТ. Поможе вам заощадити 50 дол. і більше. Маєте радіо, якеб нове було, я вам його перероблю і то дуже тано до електрики. Всяка репарація гарантована. Ваше радіо найгірше має дати вам музику, а не шум і свист. Проситься занотувати адресу, коли вам потрібно закличте: Orchard 0185. 134-

ГРИГОРІЙ ХЛИСТУН,
117 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДО WASHINGTON, N. J. НА СВІЖИЙ ВОЗДУХ!

Маю до винайму кімнати, місячно або тижнево. Воздух дуже чистий і здоровий, комарів нема, ріка до купання. Хто схоче відсвіжитись на фармі, хай зголошується на понизшу адресу. Так само можу взяти діти в свій власний вікт під власним доглядом. По близші інформації зголошуйтесь до:

H. ROMANKIW,
R. D. No. 2. WASHINGTON, N. J.

Zonite

For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

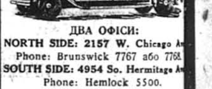

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:

Офіс: 485 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

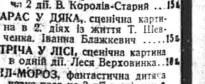
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Av.
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Av.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУЧКИ ДЛЯ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ.

які можна набути у книгарні Свободи,

ЗУСТРІЧ. Новорічна песа-казка в 2 дії. В. Королів-Старий	15ц.
ТАРАС У ДЯКА, сценічна картина в 2 діях із життя Т. Шевченка. Іванна Блажкевич	15ц.
СТРІЧА У ЛІСІ, сценічна картина в одній дії. Леся Верховинка	10ц.
ДІД-МОРОЗ, фантастична дитяча казка-песа на 3 дії з співами й танцями. Мик. Шугаєвський	25ц.
СОН МІСЯЧНОЇ НОЧИ, пластова гра в 5 діях. Ярослав Вільшенко	25ц.
ТАРАС ПАСТУШОК, сценічний образок у двох діях	15ц.
ЧАРІВНИЙ КАМІНЕЦЬ, песа-казка для дітей в 3-ох діях. В. Королів-Старий	15ц.
САМОТНИЙ У ЛІСІ, песа на одну дію. Е. А. Чебишева-Дмитрова	10ц.
ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, драмована казка в 2-ох діях. Я. Вільченко	20ц.
ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, песа-казка для дітей у 6-ох картинах. Галина Орлівна	15ц.
ПРОГУЛЬКА, комедійка на одну дію. Ст. Чубатівна	15ц.
МАЛИЙ ТАРАС, діточа песа на 3 дії. В. Шопінський	20ц.
ПРИ ВАТРІ, сценічна картина в одній відслоні. Фр. Вольф	10ц.

"SVOBODA"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.